

TISKOVÁ ZPRÁVA

Charita ČR/Diecézní charita ostravsko-opavská: Zdravotní pojišťovny ohrožují domácí péči

Praha/Ostrava, 2. dubna 2019

Představte si, že si u vás někdo objedná práci. Vy ji odvedete kvalitně, včas a v plném rozsahu. Vyúčtujete ji – a poté se dozvíte, že dostanete zaplacené jenom tři čtvrtiny. Případá vám to správné a spravedlivé? Přesně takhle se totiž chovají už mnoho let zdravotní pojišťovny k Charitě Česká republika a dalším poskytovatelům domácí zdravotní péče. Říkají tomu regulace. A kvůli tomuto přístupu je nyní domácí péče ohrožena. I proto oznamujeme pokračování stávkové pohotovosti a za podpory odborů vyzýváme zdravotní pojišťovny k okamžitému řešení situace.

Poskytování zdravotní péče doma je trend, který umožňuje pacientům zůstat i přes jejich obtíže doma, s jejich blízkými. Často až do konce života. Charita začala s touto formou péče jako s experimentem společně s Ministerstvem zdravotnictví krátce po sametové revoluci, v roce 1991. Osvědčila se ve všech ohledech: pro rodiny pacientů, které se o své blízké chtějí starat, je to nenahraditelná pomoc. Pro stát a zdravotní pojišťovny jde zase ve srovnání s pobytem v nemocnici nebo v některém z lůžkových zařízení dlouhodobé péče o nejlevnější variantu. A právě tato forma služeb je teď v ohrožení kvůli zdravotním pojišťovnám, které ji oproti nemocnicím znevýhodňují. V extrémním případě hrozí až její likvidace. Pojišťovny totiž proplácejí jen část výkonů, které zdravotníci z Charity provedou. Stávková pohotovost, do níž se vedle Charity Česká republika zapojily i Asociace domácí péče, Česká asociace sester – sekce domácí péče a odborná společnost Gratia Futurum 913, trvá už od srpna 2018. S ministrem zdravotnictví i zástupci zdravotních pojišťoven jsme za poslední rok absolvovali 7 jednání, avšak žádný z našich požadavků zatím nebyl splněn.

„Pro zdravotní pojišťovny jde o směšné částky – domácí zdravotní péče činí necelé 1 procento výdajů zdravotního pojištění. Ale nám jde o existenci. Už skoro rok požadujeme, aby našim sestřičkám byly doplacený peníze, o které přišly v posledních dvou letech kvůli nespravedlivým regulacím. Celkově je to téměř 30 milionů. V současné chvíli přicházejí od zdravotních pojišťoven konečná vyúčtování za loňský rok – a opět je zřejmé, že nebyl vyslyšen ani náš nejmenší požadavek, aby výše regulací nesnížila konečnou cenu bodu pod jednu korunu,“ udává zdravotní koordinátorka Charity Česká republika Ludmila Kučerová, která se aktuálně připravuje na první kolo dohodovacího řízení o cenách bodu pro rok 2020, jež se uskuteční 4. dubna. A dodává, že naši stávkovou pohotovost podporuje i Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče ČR a považuje ji za oprávněnou.

Nespravedlivě regulovaný systém úhrad domácí zdravotní péče tak stahuje mzdu zdravotní sestřičky, která zdravotní úkony u pacientů provádí a jejíž práce má být placena právě z úhrad zdravotní pojišťovny, hluboko pod celostátní průměr platu sester. Ale nejen to – do chronické tíživé finanční situace se tím dostávají také organizace, které tuto domácí zdravotní péči poskytují.

„My si pacienty nevybíráme, proto máme často ty nejtěžší případy, k nimž je třeba jezdit několikrát denně. A neurčujeme si ani, které výkony máme provést: stanovuje je pacientův ošetřující lékař a zákon nás zavazuje, abychom je provedli,“ uvádí ředitel Charity Česká republika Lukáš Curylo. Potíž pak nastává, když zdravotní pojišťovny zaplatí jen část provedených výkonů. Na poskytovatele totiž zdravotní pojišťovny uplatňují tzv. regulaci, která výslednou výši vyplacených peněz sníží. Regulace může fungovat u výkonů lékařů, kteří si jejich počet určují sami, a pojišťovny tak regulací brání případnému zneužívání. Regulovat ovšem indikované, tedy lékařem stanovené výkony sestrám domácí zdravotní péče je nesmyslné a nespravedlivé.

Zmíněná cena bodu, jímž se přepočítávají odvedené výkony, je dalším z podstatných témat. Odvíjejí se od ní mzdy zdravotních sester v domácí péči a rovněž ovlivňuje proplácené náklady na zdravotnický materiál potřebný k ošetření. Jenomže zatímco za posledních 11 let se vše zdražilo, cena jednoho bodu se naopak snížila – z 1,11 Kč na dnešních 1,05 Kč. Neodráží tak ani reálnou hodnotu lidské práce, ani cenu zdravotnického materiálu nutného pro daný výkon.

I proto jsme v srpnu 2018 vstoupili do stávkové pohotovosti. Víc udělat nemůžeme – nemůžeme opustit naše pacienty a vstoupit do faktické stávky, byť na jediný den. Ani nechceme, protože nebojujeme s našimi pacienty, ale za ně. A odbory jsou na naší straně. „Plně podporujeme stávkovou pohotovost a požadavky sester domácí péče. Současná situace je tristní. Sestry, které v terénu odvádějí kvalitní, potřebnou a nenahraditelnou zdravotní péči, jsou finančně podhodnocené, společensky nedocenené a svými mzdami sponzorují a zachraňují systém. Bez nich by mnozí pacienti skončili v nemocnicích, což je pro ně složitější, navíc nemocniční péče je dražší. Není ovšem možné, aby sestry, které do svého povolání – či spíše poslání – dávají samy sebe, byly dál zneužívány. Opakovaně varujeme, že celý systém zdravotnictví je před kolapsem. Není za pět minut dvanáct, ale pět minut po dvanácté. Kvalitní a dostupné zdravotnictví se bez peněz udržet nedá,“ uvádí Dagmar Žitníková, předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče ČR.

Proto nyní pozvedáme svůj hlas a doplňujeme jej symbolickou červenou mašlí, kterou si připínáme. Mašlí, která znamená, že jsme svázáni s lidmi, jímž svou péči poskytujeme. Mašlí, která připomíná srdce. Červenou, jako láska i jako krev. I jako červená linie, kterou už jsme překročili. Mašlí, která symbolizuje i to, že při své práci máme svázané ruce.

Charita Česká republika je největším nestátním poskytovatelem sociálních a zdravotních služeb v České republice. Pomáhá rodinám, ženám, mužům i dětem bez ohledu na jejich věk, víru nebo zemi původu. V oblasti domácí zdravotní péče, u jejíhož zrodu v roce 1991 stála, poskytuje jejich 836 sester pomoc 37 400 klientům ročně.

Diecézní charita ostravsko-opavská poskytuje zdravotní a sociální služby v Moravskoslezském kraji a části Jesenicka od roku 1997. Bez ohledu na věk, víru nebo původ pomáhá místním lidem prostřednictvím 18 oblastních Charit ve více než 160 zařízeních. V oblasti domácí zdravotní péče zaměstnává na 80 zdravotních sester, které poskytnou ročně péči 3819 klientům, tzn. přes 120 tisíc návštěv, které v rámci své profese za rok vykonají.

Kontakt pro média:

Za DCHOO: Ing. Kristina Stoszková, vedoucí sociálně zdravotního útvaru,
kristina.stoszkova@dchoo.charita.cz, tel. 733 679 898

Za CHČR: Simona Juračková, vedoucí odd. komunikace a fundraisingu,
simona.jurackova@charita.cz, tel. +420 603 511 242

Prohlášení Charity Česká republika, Asociace domácí péče a České asociace sester – sekce domácí péče

Pracujeme ve prospěch společnosti, ve prospěch země, v níž žijeme, a jejích občanů.

Bojujeme za sebe, za důstojné mzdy zdravotních sester v domácí péči. Za to, aby za stejnou nebo ještě těžší práci měly stejně jako sestry v nemocnici. Zatímco jim se mzdy zvyšovaly, nám ne.

Bojujeme za své pacienty, kteří jen díky nám mohou zůstat doma a nemusejí odcházet do nemocnice.

Požadujeme spravedlnost. Naším cílem je správné fungování domácích zdravotních služeb hrazených ze zdravotního pojištění, tudíž dostupných pro všechny, kdo si zdravotní pojištění celý život platili.

A bojíme se. Bojíme se o zemi, v níž opět domácí zdravotní péči hrozí zánik. V níž by se prováděly jen úkony, které se někomu vyplatí. Kde by i nejzákladnější zdravotnické služby byly poskytovány jen jako byznys (a proto by nebyly dostupné pro všechny).

Nechceme se vrátit do totalitních 80. let, kdy lidé s hendikepem žili v ústavech a kdy bylo normální umírat v nemocnici za plentou.

Další informace najdete na www.charita.cz/stavkova-pohotovost.